

Diplomová práce
Studentka: Radka Štěpánová
Obor: ČJ-NJ
Téma: K vývoji názvů ulic města Vrchlabí

Vedoucí diplomové práce: Otakar Mališ

Posudek vedoucího diplomové práce:

Tato diplomová práce představuje spojení autorčina zájmu o lingvistiku, resp. onomastiku, o region, v němž žila a zřejmě bude i působit (jako profesorka G). Zájem byl profesionalizován studiem odborné literatury i historických pramenů včetně německých, protože k hlubšímu poznání minulosti i pochopení přítomnosti kterékoliv části tzv. Sudet je nezbytná znalost němčiny.

V lexikologii, k níž patří i toponomastika, je bezprostředně reflektována bohatá členitost mimojazykové skutečnosti. Postupuje-li autorka v duchu tradic pražského strukturalismu od motivu jazykového pojmenování k formě, musí onomasiologická reflexe názvů ulic reflektovat složité, rozporuplné a vůbec ne černobílé dějiny Sudet, k nimž Vrchlabí patří. Černobíle to možná viděli místní „revolucionáři“ po r. 1945 (citáty z protokolů o schůzích rady MNV 1945-1946, s. 35-41, mají vypovídací sílu), ale z hlediska lingvistického to byla jedna z dalších poobrozeneckých etap protiněmeckého purismu, proti kterému vystoupil PLK ve 30. letech (*Polní ulice* musila změnit název na *Horskou*, protože *Polní ulice* je kalkový – neterminologickou artikulací autorky „otrocký“ - překlad *Feldgasse*, s. 38). Je škoda, že diplomantka tuto lingvistickou souvislost ve své práci nezmínila.

Je-li onomastika naukou o vlastních jménech, měla by podle mého názoru začít užívat termín, označující pojmenování vzniklá z apelativ. V lingvistice je zaveden termín apelativizace proprii (*Švejk – švejk; Lazar- lazár*), ale neexistuje termín pro opačný proces, kdy se z apelativa stává proprium (diplomantka tento onomasiologický způsob zmiňuje na několika stranách, bohužel jej nemůže terminologizovat, protože takový termín lingvistika neuznává: **proprializace apelativ**). V DP jsou to většinou ty názvy ulic, které mají orientační funkci.

Pečud jde o názvy ulic, u nichž „duchovní hodnota převažuje nad praktickou“ (s. 48), tedy většinou názvy ulic motivované vlastními jmény, lze myslím souhlasit s diplomantkou, která doporučuje názvy úzce spjaté s regionem.

Myslím, že tuto práci ocení poučení zájemci ve Vrchlabí, protože je příspěvkem k poznání dějin i současnosti tohoto města. Domnívám se, že s touto DP by mělo být seznámeno i oddělení onomastiky Ústavu pro jazyk český AV ČR.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 30. 4. 2007